

L $\frac{A}{2740}$ 2

Stahstits.

L $\frac{A}{2740}$

1.

Augstfirdiba pret augstfirdibu.

Ko fawai tautai pahrtulkojusi

Tombergu Rihšina.

Jelgavā,

drukahts pee J. W. Steffenhagen un debla un dabujamš pee
J. Schablowsky, katoļu ceļā № 9.

—
1874.

1953

paus 62

168519 ✓

LA5 15

Augstfirdiba pret augstfirdibu.

Ko šawai tautai pahrtulkojusi

Lombergu Vihšina.

"Bet daktera funkc, vaj tas par buht taisniba, ko wisa pilsehta runa? Tas newar buht teesa?" jautaja kahds wezs teefnefs.

"Waj ir teesa jeb naw, bet tik dauds es sinu, ka rentejas kase dividemit tuhkstofchu truhsti un ka rentmeisters Brants scho riht noschahwees."

"Bateesi? Un runa, ka ta nelaime pascha grafa Arnau rakstama istaba notikusi?"

"Ja. Grafs bija pamanijis naudas truhkumu un lizis Brantu atfaukt pee fewis. Brants no eefahkuma gan leedsees, bet wehlat tatschu isteizis un kad grafs bija gribejis wiru list faxemt, tad iswilzis pistoli un noschahwees."

"Waj Juhš to no grafa pascha mutes dsirdejat?"

"Ja."

"Ta?"

"Bet kapeh; tad ta?"

"Ta tik. Es newaru nemas domat, ka Brants buhtu saglis. Winaš tik ustizigi pat to wis masako usdewumu ispildija."

"Ja redseet, ka eefsch ta labaka zilweka war alotees."

"Es gan no if katra zita to waretu domat, bet no Branta ne," wezais teefnefs atbildeja.

"Es jau ne-esmu ne kahds teefas spredejs, gan jau wis ar laiku israhdisees. Grafs ir lizis wifu aissehget un patš rewideerehs. Bet man naw watas, ja-eet pee grafeenes."

"Ka tad wirai tagad klahjahs?"

"Slikti. Wina ir no bailehm gluschi fastimusi."

Pils sahlê sehdeja grafeene Arnau ar sawu mahti, kas bija atbraukusi zeemotees, un runaja par scha rihta nelai-

migo atgadijumu. Grafeene stahstija afaras flauzidama, ka Brantam palikusi seema ar pahri mehneschu wezu meitinu.

„Tas ir behdigi,“ winas mahte atbildeja, „bet nenofkumsti jel tamdehl tif daudf. Waj wini tew tuhlin pasinoja no tahs nelaimes?“

„Preeksch tam ne mas nebija laifa. Sawa wihra istaba schahweenu isdsirdusi es steidsos turp. Te Adalberts isfkreij man preti un sauz pehz palihga.“

„Bet fur tad Adalberts ir, es wina wehl ne mas nesmu redsejusi? Un fur tad Hermans? Kadehl winsch man nenahl pretihm, ka zitahm reisehm?“

Te peetezeja pee wezmahtes 8 gadus wezs puifens, grafa Arnaua dehlis, un apkampa winas kaklu ar abahm rohzinahm.

„Ka, Herman, tu esi te pat istaba un nenahz mani sagaidit? Ko tas nosihme? No kura laifa tad Tu ais gardeeneem paslehpves?“

Wina waidstini tapa it sarkani, pee kam tas it bailigi luhkojahs us wezmahiti.

„Bet, mihlais behrns, kas tad ar tewi schodeen ir notizis, ka tu tahds bailigs esi?“

„Tas nabags behrns ir nobijeess. Winsch eeskrehja man lihdsi un redseja un dsirdeja wifu.“

„To es nebuhtu no tewis domajusi. Taj nu tawa mahte buhtu nobijusees, bet tu, kas deenas drohschs wihrs buhsi? Kaunees jel!“

Winsch gribeja to atbildet, bet usluhkojis sawu mahiti, sakoda luhpinas un zeeta klusu.

Tai pascha azu mirkli tapa dakteris peemeldetis. Grafeene eegahja sawa istaba un pehz kahdahm 10 minutehm isnahza atkal atpakat. Winas mahte, presidenteene Sternfelt, sehdeja wehl turpat un Hermans wehl ar weenu nelaida sawas rozinas no winas kakla waka. —

Pehz pusdeenas grafs Arnau ilgi farunajahs ar sawu seemas mahiti. Pehdigi tee norunaja, ka presidentenei Hermans janem lihdsi, kaut ari grafeeni tam stipri pretojahs.

Jau otra rihta stahweja sirgi preeksch durwim un grafeene atwadajahs raudadama no sawa behrna. Grafs pa-

wadija wirus lihds rateem un Germani wehl reisi duf-
migi usluhkojis greefahs atpakal.

„Apmeerinees, Dtilija,“ wiasch runaja us sawu lau-
lato draudseni, „muhfu behrns jau ir ustizamâs rofâs.
Tu est flima, tew wajjaga meera. Wiasch tik trokni
taifitu.“

Par Branta nahwi tapa wehl ilgi runats un neweens
negribeja tizet, ka wiasch bijis wainigs, kaut ari wias
ismeklofchanas to apleezinaja. Wixa atraitne ar sawu
maso meitixu aifgahja us zitureeni dshwot.

„Es luhdsu, Aischen, faxem jel reisi duhschu nn taifi
tai leetai galu, zitadi Tu aiseefi boja.“

Jauneklis, us kuru schee wahrdi tapa runati, pazehla
sawu galwu us augfchu un atbildeja behdigâ balsi: „Deesin ko
tu daritu manâ weeta, fur us weenu pusi stahw wisa
mana nahkamiba un us otru pusi mana isdssusu jaunibas
mihlestiba. Bet tomehr es zitadi newaru un kad ari wi-
nai zaur to firds luhstu.“

„Tu usffari tahdas leetas par dauds behdigi,“ atbil-
deja wixa draugs. „Tahdi nelaimigi mihlestibas upuri,
kas ar falaustahm firdim mirst, nahk tik romanâs, bet
ne wis dshwê, preefschâ, un tahda weenteesiga meetixa,
ka tawa bruchte, to it weegli panefhs. Tawa atfazischa-
nahs gan wixai daschu asaru maksahs, bet to wixa pah-
zeetihis un warbuht gada-laikâ jau apprezehs zitu, kas
wixu padarihhs laimigaku nefa tu.“

„Es luhdsu, German, nespreed par Gertrudi netaisni;
tu jau wixas nepasifsti.“ To teizis wiasch peezehlahs
no krehfla un peegahja pee loga, zaur kuru faule ar fa-
weem sposcheem selta stareem apspihdeja dahrsa pawil-
jonâ sehdedamus jauneklus. Aischens bija flais no au-
guma ar tumfchahm azihm un melneem sprogainem ma-
teem. Newareja fazit, ka wiasch bija flais, tomehr wixa
isflats bija it peewilzigs. Germans turpretim bija semaks
no auguma, ar gaischi silahm azihm, is furahm wihrestiba
un drofchiba pretim spulgoja. Wiasch fehdeja meerigi
un wajjaja pehz brihtixa sawu beedri:

„Ka tad juhs stahweet ar Antoniju?“

Smaga nopuhtha bija Aischena atbilde.

„Tu tatschu wiau mibli un wiaa tawu mihlestibu nem preti. Bet fargees, ka mana mahfiza (lusine) nedabu finat, ka tu zitu efi mihlejis, tad wifas tawas zeribas buhs pagalam.“

„Zeribas?“ fauza Uischens. „Waj tad es drihstu zeret? Waj tu tizi, ka wiaa famu zilti un wahrdu upurehs un man nabagam dailneefam (mahlderim) paliks par feewu?“

„Ja to es nesinu,“ Hermans atteiza, „gan jau tas israhdisees. Bet faki, ko tu efi ihsti nodohmajis darit?“

„Neapgruhtini mani ar fawahm jautaschanahm, bet dod mau labat padomu, ko eefahft,“ Uischens atbildeja atfehdsamees.

„Das naw ne mas tif grubti. Efi wihrs un dari ka wihrs. Salauf tahs kehdes, kas tewi nospeesch. To jau tu efi few, fawai nahkamibai un Antonijai parahda. Kad buhsi brihws, tad pawadisi mani us Italiju, fur waresi tahlat mahzitees. Bet apdohmajees ahtri. Es tew labprah, zif eespeeschu, palihdseschu.“

Uischens falehra fawa drauga roku un to pateizigi speesdams eesauzahs: „Es faprotu it labi, ka tew ir taifniba, bet es to newaru panest, ka Gertrude taptu nelaimiga zaur mani.“

Hermans uslehza ahtri no frehsla augscham un atbildeja it dusmigs: „Kad tu to newari, tad es to isdarischu tawa weeta. Redsi tur patlaban nahf Antonija.“

„Ko tu gribi darit?“ Uischens jautaja.

„To masgu pahrraut, ko tu newari atraisft. Labriht Antonija!“

Uischens gan gribeja famu draugu luhgt, laj zeesch kluflu, bet jau bija par wehlu. Grafene Arnau patlaban bija peenahfusi flah. Wiaa bija stalta no auguma un is wiaas bahlas fejas spulgoja preti pahris tumfchu aztinu. Wiaas tumfchee sprogainee mati guleja wakigi us plezeem un no wehsmiaas purinati reischu reischm atfedsa wiaas balto faklu. Pateesi poetigs flats! Beenahfusi ta fneedsa Hermanim famu maso balto roziku un pret Uischenu smaididama paklanijahs.

„Es domaju,“ fazija wiaa jokodama, „ka fchoriht buhschu pati pirmà dahrsa, bet nu redsu, ka mani fungi ir

mudigati bijufchi. Man rahdahs, ka jums pat laban ir fwariga faruna bijufi?“

Hermans paraustija plezus un tad atbildeja: „Swari-ga gan, bet ne-efam nahkufchi galâ. Es wairaf ka stundu nopuhlejos, wixu peerunat, laj man nahk lihdsi us Sta-liju.“

„Ka, Reinerta funks, juhs wixam negribeet eet lihdsi?“

Wischens zeeta kufu un usflattija fawu draugu ar luhg-damahm azihm. Bet Hermans islikahs, it ka tas to ne mas nemanitu un runaja tahlaf:

„Klaufees, Antonija, Wischens ir apdohmajees zitadi. Wirsch grib greestees atpakal us fawu tehwiu, tur no-mestees us dsihwi un tad fawu bruhti. —“

„Herman,“ eefauzahs Wischens, bet Hermans runaja tahlaf: „fawu bruhti par feewixu west mahjâs.“

Schee wahrdi aigrabha breefmigi Antonijas firdi. Pirmâ azu mirkli ta tapa it bahla un fatwehra it nejau-fchi krehsla atswelteni, lai nepakristu. Ar swehrodamahm azihm wixu usluhkoja Wischenu, bet sawaldijahs nu pee-gahja pee loga, gribedama fawu eefschkigo nemeeru ap-flehpt. Hermans to redsedams un noprasdams, ka bija leeks, panehma fawu zepuri un dewahs pa durwim ahra.

Diwi ween palikufchi tee ilgi nerunaja ne wahrda.

Bekhigi Antonija eefahka: „Es loti noschehloju, Rei-nerta funks, ka tif tagad dabuju sinat, ka juhs jau fade-rinati; zitadi jau sen buhtu jums zaimi nowehlejufi.“

Schee aukstee wahrdi pamodinaja wixu ka is fapna. Wirsch tuwojahs tai un fauza aiskustinatâ balsi: „No Deema pufes nerunajat ta, Antonija!“

Bet wixu tam atbildeja: „Juhâ aismirsteet, funks, ka juhs ar grafeeni Arnau runajeet.“

Wischens nobahleja gluchi un ka no sibena trahpits atkaphahs weenu foli atpakal.

„Beedodeet, grafeene, ta ir pirmâ reise, fur juhs man muhsu starpibu atgahdineet un es jums apfolu, ka ta ari buhs beidsamâ.“ Wirsch paklanijahs un gribeja aiseet, bet Antonija noschehloja, ka bija par tahlu gabjufi un fauza: „Reinert!“ Wirsch atgreesahs un jautaja. „Ko pawehleet, grafeene?“

Tagad bija pagalam ar wifu lepnibu un sawaldischanos; wixu noslihdeja us sofa un eefahka gauschi rau-

dat. Mischens to redsedams peegahja winai flabt un fazija: „Zuhs raudeet, grafeene, waj es drihftu runat, Antonija?“

Wina palozija ar galwu.

„Ja, es esmu feets pee sawas apsolischanas. Bagahjuscha gadâ tehwiâ buhdams es fatikos ar kahdu jaunatnes draudseni. Wina bija bahrenite, es domaju, ka to mihlu. Winas aibildnis speeda muhs, laj mehs faderinamees, — ta tapa mana bruhte. Ta bija leela pahsteigschana, bet es nefu to nastu un buhtu ari wehl tablak nefis, ja nebuhtu atnahzis schurp un ar temi eepafinees, Antonija. No ta azumirfla eefahkabs manas mokas. Ko man lihds wisa dshwofchana, kad man no temis ir ja-atsakabs!“

„Ja-atsakabs?“ jautaja wina lehni, „un kamdehl?“

„Tu wehl ta prafi? Waj tad es drihftu us temi zeret? Es esmu nabags, man naw it ne ka un tu stahwi tif augsti.“

„Es tatschu esmu brijwa,“ atbildeja wina smaididama, „waj tu to esi aismirfis?“

„Antonija!“ sauza winsch preefch winas us zeleem nomesdamees, „dod man to zeribu, ka tu man peederefi, un es gribu faraut tahs lehdes, kas mani faista, kad ari tas man deefin ko maksatu. Es gribu ar wiseem spehkeem zihnitees, laj waretu sawas laimes zeenigs tapt.“

Antonija noleza sawu galwixu pee wina lihgodamâs fruhts un usluhkoja wixu ar sawahm no kwehloedamas miblestibas spulgodamahm aztinahm.

„Mischen,“ fazija wina, „zihnees un topi flawens sawâ dailê un tad nahz un sawem sawu uswareschanas maksu.“

Kahdâ karstâ junija pehzpusdeenâ peeturreja fahdschâ, kuras tuwumâ grafeenes Arnau pils guleja, pee weefnizas pasta rati un is teem islahpa kahds pawezs lungs un kahda jaunawa. Tadehl ka weefu istaba bija par fltu, tee eegahja dahrsinâ un apsehдах us benkscha. Wis apfahrt waldija swehts flufums un fahdscha islikabs ka ismirufi. Laudis bija aigahjuschi pee lauka darbeem un tikai mass pulzinsch behrnu ruschinajabs us zeta smiltis, nebehdadami par karstajeem saules stareem, kas wixu

gaischos matinas apspihdeja. Peepefchi bija ratu ribbe-
 fchana dširdama un pee mescha stuhra parahdijahs lepni
 aissjubgti rati, kurdš fehdeja kutscheeris un wixam blafus
 jauns kungs, kas pats tureja groschus rola un brauja.
 Wixsch gan redseja us zela smiltis ruschinadamos beh-
 nus, bet zeredams, ka tee wixu eeraudsidami aismuks pro-
 jam, kahwa sirgeem pilneem rikscheem skreet. Behrni,
 wixu eeraudšijufchi, ari teefcham aismuka, tikai pats tas
 masakais palika fehshot un famehr to zitu brehlfchanu
 fadsirdu, tad jau rati bija tik tumu, ka tas peezehlees
 pakrita sirgeem preefch kahjahn. Kungs to redsedams
 farahwa gan groschus, bet, ka lifahs, jau bija par wehlu.
 Te peepefchi peeftreen fweschâ jaunawa un norauj masixo
 sirgeem no kahjahn. Grafš Urnaus, tas bija tas brau-
 zejs, eedewa kutscheerim groschus, islahpa is rateem un
 waižaja, waj kahda nelaipe notikufi.

„Man ne,“ atbildeja fweschâ jaunawa, „bet tam behr-
 nam.“

Wixsch parehma masixo is wixas rolahm, apluhkoja
 nn pahrllezinajahs, ka tas bija gluschi wefels.

„Nekas,“ wixsch teiza, „tas behrns ir tik nobijees.
 Paleez jel meerigs, tu masais blahwejs. Bet jumš,
 jaunkundse, ir drofcha firdš. Nebuhtu juhs peešteigufchees
 flah, tad tas masais buhtu bijis pagalam.“

Grafš usfatija jaunawu ar labpatifchjanu. Wixa
 wareja buht 16—17 gadus weza, bet is wixas jautrahm
 azihm bija tahda drofchiba un weenteesiba lasama, ka kad
 ta sawâ muhschâ jau dauds ko buhtu peedšihwojufi. Wixa
 usluhkoja grafu weenteesigi un fajija: „Man leekahs, ka
 juhs par zilweka dšihwibu ne ko dauds ne-istaiseet?“

Grafš usluhkoja wixu brihnidamees un atbildeja:
 „Tas masais jau ir gluschi wefels.“

„Bet azu mirkli wehlaš tas wareja buht apafsch sirga
 kahjahn.“

Hermans raustija plezus. „Buht! Ja kad mehš par
 if katru neeku tik dauds behdatu, tad jau mums ar beh-
 dahm ween wis muhschš aiseetu. Es noscheloju, ka
 juhs ta fabaideju.“

„Es ne maš ne-efmu fabijusees,“ wixa atbildeja un
 noliekufees flauzija masa smilfchainas rozinas. Grafš
 ftatijahs us wixu. Wixsch wehl nekad nebija tik drofchas

feeweetes redsejis. Te atwehrahš durwis, pa tahm is-
nahza fahda nabadse semneeze un paxehma maso puisenu.
Grafs wixai peekodinaja, behrnus us preekschu labaf
usfraudšit un eespeeda tai fajuja fahdu naudas gabalu,
fo ta ar leelu pateizibu faxehma. Sweschâ jaunama
steidsâs projam, bet grafs tai gabja pakaf un fazija:
„Redset, fa wina wehl pateizahš. Es nedomaju, fa
mahtei bailes par fawu behrnu war tif lehti atpirkt.
Juhš, jaunlandse, gan nahkat no pilsehtas un tapehž ari
nepasihsteet muhfu nabadšigos fahdschas eedšiwotajus.“

„Pilschta ar pasihst nabadšibu,“ atbildeja wina.

„Waj tad juhš teescham eseet tif lihdszeetigi pret na-
baga laudihm?“ jautaja wixsch.

„Sinams.“

Ta runadami wini bija aissneeguschu durwis. Her-
mans attaisija tahš wakâ un wini eegahja eekschâ.

„Waj tad juhš pateesi domajeet, fa es to behrnu
redseju un buhtu gribejis tihschâ prahatâ sabraukt?“ wai-
zaja wixsch tahlaf.

„To nu gan ne, bei jumš taf waijadseja wixus wifus
redset.“

Te peepeschu ta eekleedsahš un pazehla sawas rokas
us augschu, bet atzeredama, fa nebija weena pati, nofar-
dama nolaida atkal us semi. Grafs šlatijahš zaur logu
un eeraudšija fawu draugu Aischenu.

„Gertrude, tu šhe?“ eesauzahš wixsch eenahzis, fa-
twehra winas rozixu un šlatijahš tai azis. Tagad tif Grafu
eeraudšidams wixsch fajuza: „Peedod, Gertrude, es do-
maju, fa tu buhtu weena pati,“ un tad us Hermani at-
greesees jautaja: „Waj tu wixu pasihsti?“

„Ne, mehš tif tagad ta newilschi šatilamees.“

Wareja redset, fa Aischenum bija leela zihnišchanahš.
Pehdigi wixsch faxehma Gertrude ais rokas, peeweda to
pee Hermana un šahdija weenu otram preekschâ:

„Te mana bruhte Gertrude, — mans draugs grafs
Arnau.“

Hermans aishildinajahš, fa negribot wixus trauzet
un paklanijees aishahja, toš diwus ween atšahdams.

Wafars jau metahš un wifš laudis steidsahš us mah-
jahm. Beesi padebeschi šawillahš us leetu, bet Ger-
trude ne par fo nebehdadama steidsahš ahtri pa maso

fahju zeliau us pils dahrsu, fur bija norunajufchi ar Mifchenu fatiktees. Wina tagad dauds behdigaka islikahs ka pufdeenâ. Mifchens bija til ſawads bijis; nebija ne us weenu no winaš jautafchanahm atbildejis un jau pehz ¼ ſtundas wiau atſahjis. Kaš gan ar wiau bija notizis? Taš winaš ne buht nenahza prahtâ, ka winaš tai ne-uf-tizigš tapis. Wina domaja, ka tam fahda nelaimē notifuš un gribeja us wiſadu wiſi pee wina behdahm nemt dalibu uu winaš palihdset, ziſ ween winaš ſpehka ſah-weja. Ta ſtunda tumojahš, fur Mifchenam wajaſeja naht. Wina atfehдах us fahda zelma un gaidija. Te atſkane-ja ſohi; wina gribeja paſchu laiku ſteigtees preti, bet iſdſirda diwuš runajam nu tapehz paſlehpahš aiſ fahda kruma. Mifchens ar Hermani tumojahš.

„Eš wiſu deenu nopuhlejos, gribedamš ar temi iſru-natees, bet man liſahš, ka tu no maniš behdš. Herman, dod man padomu.“

Wini bija Gertrudei til tuwu peenahkufchi, ka ta wiſu ſadſirdeja, ko tee runaja.

„Padomu? Breekſch kam tad?“ jautaja Hermanš.

„Tu wehl ta praš? Tu taſ ſini, ka Gertrude ir te.“

„Waj tu man newaretu pateikt, ka wina ſche ir eera-duſees?“ waižaja Hermanš.

„Winaš aiſbildniš grib ſawuš raduš apmeklet.“

„Zauri braukdami tee te peecturejuſchi. Eš gribeju waj ſtahwu ſemē eeliht, kad wiau eeraudſiju.“

„Ta? Taš ir nepatihkami; bet ko tu nu eefahkš?“

„Eš patš neſinu. Uš winaš jautafchanahm eš ne ka ne-atbildeju, bet apſolijoš ſcho wakar ar wiau fatiktees. Wina prašhš — luhgš, ſati ko laj eš atbildu?“

„Neko zitu, ka ſati winaš taiſnibu,“ Hermanš atbildeja.

„Ne, to eš newaru darit,“ eefauzahš Mifchens.

„Man rahdahš, ka tu no winaš baidees. Bet ko tad tu winaš teikš?“

„Eš winaš neteiſkſhu ne ka. Wina ſchowakar braukš projam un tad eš winaš rakſtiſchu, laj ta doma, ka man fahda nelaimē notifuš. Zaur rakſtu taš ir daudš weeg-lak iſdaramš un eš negribeju wiau par daudš apbehdi-nat.“

„Tu negribi wiau par daudš apbehdinat un tomehr tu gribi winaš giſti pileeneem dot. Kamehr winaš tewiš

dehl nosehrofees un domahs tewi nelaimigu efam, tikmehr tu lihgfmofoees ar sawu flaisfo grafeeni. Pateefi leela schehlfridiba no tewis!“

„Tu efi schodeen it sawads,“ atbildeja Aischens weenteefgi. „Kas tew ir notizis? Kamdehl tu mani ta rahj? Waj es jau ta ne-efmu deefgan zeetis? Tew gan ir gluschi weena alga, waj weenam zilwekam frids luhst jeb plihst!“

„Tu alojees,“ Hermans atteiza, „es gan par ziteem ne fo dauds nebehdaju, kad kahdam mehrkim dsenos pakal, bet ar meleem un daschadahm isrunahm wirai preefschâ nahkt un taisnibu neteikt, — ne to es nedaritu. Tagad tew sawu padomu isteizu, dari nu ka gribi.“

Pehz schihš farunas tee greesahš atpakalus pili. Aischens aisteidsahš pa preefschu, Hermans gabja lehnam no pakalas un lufojahš domigs us tumfcheem padebescheem, kas patlaban taisnjahš liht. Wehjinsch pazehlahš, kotu sari fahka kustet, — peepefschi wirsch eerauga ais fruhma fee-weefcha drahnas. Peesteidssees klagt tas pasina Gertrudi. Wira guleja pee semes galwu peespeedufi pee kahda koka un gihmi ar abahm rokahm aisklajufi. Hermans noprata, kas bija notizis.

„Jaunkundse, man rahdahš, ka juhs ne-eseet wefeli. Waj es nedrihktu juhs us mahjahm pawadit?“

„Pateizos, man ne mas newajaga palihdššbas, efmu gluschi wefela,“ atbildeja wira un peezehlahš kahjâš. Bet tai peetruhka spehka un ta peetebrahš pee kahda koka, laj nepakristu. Hermans peegahja wirai klagt un fanehma to ais rokas. Bet wira atgruhda to nošt un eefams wirsch labi apskatijahš jau ta bij issudufi is wira azihm.

„Nu gan es faprotu, ka Aischenam ir bail, wiras azis rahditees,“ runaja wirsch pee sewis, „tai ir azis, kas spehj nosodit.“

Stundu wehlaſ pehrkons jau biju pahrgahjis un leetus ween wehl lija. Aischens pahrnahza gluschi flajisch mahjâ no fahdschas, turp tas bija aigahjis, un eenahza Hermana istabâ. Sulainis, kas pa preefsch-istabu schurp un turp staigaja, dsirdeja wiras ilgi srihdamees un redseja, ka pehz tam Aischens isnahza gluschi dusmigs ahrâ.

Wehlaſ bija pili bale. Grafeene Arnau bija ta flaisstakâ starp wisahm klagtuhdamahm kundsenehm. Aischens

ar weenu pee winas fahneem bija un ar wiru ween danzoja, ta fa jau dauds fahka runat, fa tee weens oturu mihlot. Kahda weza baronefe, gribedama pilnigi pah-leezinatees, usmekleja Hermani, no kura ta sinaju, fa tee bija ar Wischenu draugi. Wina to atrada kahda atstata istaba pee atwehrta loga stahwam.

„Mans mihlais grafa kungs ko juhs sche weeni paschi dareet, kur wisi pehz jums prafa?“

„Man bija sahle par dauds karsti un tapehz es atnahzu schurp atwehfinatees.“

„Bet juhs jau dauds dantschu paspehlejeet, kamehr juhsu draugs Reinerta kungs ar flaiso grafeeni til jauki walze. Waj ir teefa, grafa kungs, es dsirdu, fa wiru starpâ efot leela draudsiiba?“

Hermans aistaisija ahtri logu zeeschi un atbildeja: „Es loti noschehloju, fa jums us to ne ko newaru atbil-det. Bet te jau ir par dauds auktis, juhs fa-auktesatees.“ To tezis winsch panehma wezeni apasch rokas un ais-wadija atkal us sahli.

Septimi gadi bija pagahjuschi un eelsch ta laika bija daudi kas pahrgrosijees. Wischens bija muischneeku kahrtâ eezelts, Antoniju apprezejis un dsihwoja pilniba un baga-tiba. Hermans wehl nebija apprezejees un daschas jau-nawas spulgazinas luhkojabs us wiru ar labpatifchanu.

Pee nomiruscha presidenta Sternfelta atraitnes, Her-mana wezmahtes, bija weesibas. Winas dehlis ar kundsi un behrneem un Hermans jau bija abraufuschi. Wehl tapa barons Reinerts ar Antoniju gaiditi. Hermans seh-deja ar Sternfelta kundsi sahle un farunajabs.

„Schodeen abraufs Antonija ar Reinerta kungu. Man gan wixi nepatihf, bet tomehr es tos eeluhdsu tew par patifchanu. Es Antonijai ne mas newaru peedot, fa ta pilsoni apprezeja,“ fazija Sternfelteene.

„Bet Reinerts jau tagad ir muischneeks,“ atbildeja Hermans.

„Es tew jau sen gribeju prast,“ runaja weza tahlaf, „waj tu esi domajis, fa tew ar reisi japrezabs?“

„Sinams!“

„Nu waj tu esi jau kahdu ismeklejis?“ jautaja wina.

„To gan ne. Tu jau fini, ka es feewefchus labpraht ne-eeraugu. Un kad ari es reisi prezetos, tad tai wajaga buht bagatai un no wezas muifchneeku zilts, bet ari ne par daudi ſmukai, jo es negribu ſawai feewai buht par fargu.“

„Tas ir glufchi pareifi,“ atbildeja presidenteene un tad uf durwu puſi atgreesufees jautaja: „Ro juhs gribeet, mana mihla?“

„Behrni grib preefch paſtaigat eefchanas no jums atwaditees,“ atbildeja kahda jaunawa uf fleegfchaa ſtahwedama un diwus behrnus pee rofas turedama. Ta bija Gertrude, zitureifeja Miſchena bruchte, kas tagad bija par mahju ſkolotaju pee presidenteenes dehla behrneem. Hermans wixu eeraudſidams uflehza no krehſla un presidenteene ſtahdija tos weenu otram preefchâ, pehz lam Gertrude palozijufees aifgabja. Hermans wehl ar weenu ſtahweja un ſkatiyahs donigs uf durwim, pu kurahm Gertrude bija ifgahjuſi.

„Mehs runajahm no tawas nahkamâs dſihwes beedrenes,“ uſſahka Sternfelta kundſe atfal walodu, „es domaju, dehls, tu wari prezet kura gribi, tew „kurwiſcha“ ne weena nedos.“

„Nexem par kaunu wezmaht, ka es tewi tagad atſtahju,“ atteiza Hermans gribedams ſcho ſaruxu nobeigt, „es eſinu lohti noguriſ.“ Wiſch nobutſchoja tai rofu un ſteidsyahs uf dahrfu, kur bija redſejis Gertrudi aifejam.

Gertrude bija nofehduſees appafch kupla koka un abas meitenes, latra weena puſe zelds nometuſchahs un ar rozinahm uf wixas flehpja atſpeeduſchâs klaufſjahs uſmanigi, ko wixaa tahm ſtahſtija. Grafs Hermans noſtahjahs aif kahda tuwa roſchu krukma un apluhkoja wixu. Ja, ta bija ta pati. No wixas weenteeſigas fehjas bija redſams, ka ta ſeptixu gadu laikâ to ne-aifmirſa, ko reifi bija aprehmuſees. Bet wixam nebija ilgi wakas to apluhkot, jo weena no maſahm meitenehm bija wixu pamanijuſi un rahdija uf to. Gertrude peezehlahs un ſtihwi wixu uſluhkoja. Tahs bija tahs paſchas tumſchi ſilâs azis, no kurahm wiſch newareja ſapraſt, waj tahs wixu eenihdeja, jeb —. Wiſch tuwojahs un ſazija: „Jaunkundſe, waj es drihſtu wehl muhſu agrako paſihſchanos atgahdinaht?“

„Es luhdsu wifsu aismirft,“ wixā atbildeja.

„Labi, bet weenu leetu juhs man atlaufseet, proti sīnamu darit, fa Reinerta funks ar fawu fundsi rihtā buhs te.“

„Es sīnu,“ fazija Gertrude.

„Juhš to sīneet un palifseet te?“ jautaja Hermans.

„Juhš aismirsteet, grafa funks, fa es deenu un newaru darit, fa pate gribu. Es fawu fundsi gan luhdsu, mani us pahri deenahm atlaist, bet wixā man to ne-atwehleja un tapehž es palifschu.“

„Tad es eeschu pee wixās un luhgſchu preeſſch jums.“

„Es luhdsu nemaisfatees manās darifchanās.“

Hermans fakoda sobus un aibildinajahs fazidams:

„Luhdsu nekemeet par launu, fa ar fawu klabtbuhſchanu juhs apgruhtinaju; turpmat tas nenotiks.“ To teizis tas aifgahja pee fewis runadams: „Ne ta manis wehl ne weens fewiſchkis naw atraidijis. Un zif lepna ir wixās istureschanahs! Bet kamdehl wixā negrib aiseet? Warbuht, fa ta Miſchenu wehl mihl? Nu, to rihtā redſeſchu pee wixā fatiſſchanahs.“

Dtrā deenā gaiditee weefi athrauja, Hermans tos ſamehma. Antonija aifgahja us fawu iſtabu pahrgehrhteis. Miſchens bija wehl ar weenu ſtalts wihreetis, bet bija manams, fa tam bija dſihwe apnikuſi.

„Nu, draudſi mihlais, fa klabjahs?“ jautaja Hermans.

„Ne wifai teizami,“ Miſchens atbildeja, „jo ſo man lihds wifa dſihwoſchana — beſ laimes.“

„Man tibri brihnums no tewis to dſirdet,“ fazija Hermans, „jo tifai tas ta waretu runat, ſas ſawās zerbās buhtu alojees, bet tu jau eſi ihſis laimes behrns. Es tatschu zeru, fa tu ar Antoniju laimigi dſihwo?“

„Es neſinu. Wixā mani ar weenu ar fawu greiſſfribu nomoza un leef man ar weenu dſirdet, fa man tai par wifū te japateizahs, ſo ta manis dehl uſupurejuſi.“

„Tad juhs jau tif tahtu ſtahweet, fa wixā tew jau pahrmefchanas taifa? Un tu to wifū panes?“ waižaja Hermans.

„Waj tad man ir ſahds eerozis, ar ſo pretotees?“ Miſchens atbildeja.

„Tew bij gan. Zaur fawu mahſflu tu waretu ar tawu fewu us weena ſtahwokla ſtahwet.“

Mischens staigaja pa istabu schurp un turp. Te atwehrahš durwiš un Gertrude eenahja. Hermans uisuhfoja usmanigi abus. Mischens nobahleja ka lihkiš un issteepa famas rofas, ka no kahda gara sargadamees. Gertrude lepni palozija galwu pret abjeem fungeem un aifgahja, durwiš no pakalas aifsehgdama. Mischens stahweja ka stabš un tad us weenreis eefauzahš; „Herman, ko tas nošihmè? Waj ta bija mana — waj ta bija Gertrude Walter? No Deema pufes runà!“

„Wina ir te par skolotaju, bet reti tik to war dabuht redset, jo zauru deenu ta pawada sawâ istabâ pee beheerneem un tikai ehdamâ laikâ isnaht laukâ.“

Mischens ne mas nedfirdeja, ko Hermans runaja, jo wina azis bija ka no sawada spehka peewilktas no durwim, zaur furahm Gertrude bija isgahjusti.

„Gertrude te,“ winašch runaja pee sewis un man to wajadseja eeraudšit! Tas wairš naw tas behrns, kahdu es to atstahju. Zit škaišta, zit besgaligi škaišta wina ir!“

„Antonija muhš gaidihš,“ šazija Hermans, šarehma šawu draugu aif rofas un aifwilka to ar waru projam.

14 deenas bija pagahjustahš eefsch weenahm weefsbahm, pee kam Gertrude nekehma nekahdas dalibas un tad ar Mischenu ehdamâ laikâ šatikhš, tad islikahš pret to gluschi ka šweschineeze. Weidsamajâ watarâ preefch weefu projam braufschanas ta gahja dahrsâ pastaigatees, ka ta ar weenu mehdsa darit. Kungi bija isbraufuschi no draugeem atwaditees. Ar grahmatu rokâ ta nogahja us šawu eerasto weetinu apafsch kahda kupla foka, nofehдахš us beaka un galwu us rofas atspeeduši eegrima dšilâš domâš. Igu laiku ta tà sehdeja un smagas nopuh-tas winas kruhti zilaja. Peepefchi ta isdširda sewi pee wahrda šauzam un atškatijusees atpakal eeraudšija Mischenu.

„Ka, Reinerta kungs, juhš šche?“ wina eefauzahš.

„Waj drihktu tumotees?“ jautaja winašch.

„Ne,“ bija winas ihša atbilde.

„Gertrude, ne-efi tik nepeedewiga. Es šinu, ka tu mani eenihsti, jo es esmu tewi nelaimigu padarijis.“

„Juhš alojatees, kungs,“ wina atbildeja, „es juhš ne mas ne-eeihsti, nedi ari esmu zaur jumš nelaimiga.“

„Bet es esmu nelaimigš,“ sauza Aischens. „No ta brihscha, kur es tewi atstahju, es nepasihstu wairs, kas laime ir. Man naw meera ne deenās, nedš naktis.“

Winsch noschdahš us bentšcha un atšpeeda galwu us rofas.

„Klauf Aischen,“ šazija wina, „ja tewi tīfai tas no-
moza, fa tu doma; fa es zaur tewi nelaimiga esmu, tad
wari gluschi meerigš buht. Ko es pee muhsu šchiršcha-
nahš zeetu, tas nahza tīfai zaur manu lepnibu. Mana
širdš to ne mas nefajuta. Jo es Aischen — tewis ne
kad ne-esmu miblejuši! Tas bija it labi, fa tu mani at-
šwabinjai, warbuht fa man kahdā deenā buhtu bijis pa-
šchai janahf tawā preekšhā un jafafa, fa es ne kad newaru
tawa seewa tapt. Peedodi, fa tewi par tu saužu, jo tu
eši mans jaunibas draugš.“

„Tas newar buht, Gertrude, fa tu manis ne-eši mih-
lejuši,“ atbildeja winsch.

„Ta ir tihra taišniba, ko es tew faku. Es tifo biju
behrna gaduš atstahjuši un pašaulē ne fa wairaf nepasīnu,
fa šawas šlimās mahtes istabu. Virmais šaules šars
manā dšihwē atšpihdeja zaur tewi. Tu atnahzi no seelas
pilschtas, tapi apbrinots un šlawets. Tu šwehreji uf
zeleem man muhschigu miblestibu, es dariju, ko ik katra
16 gaduš weza meitene buhtu darijuši manā weetā, ja
winaš širdš wehl buhtu brihwa. Es domaju, fa tewi
mibleju, bet pee šchiršchanahš šajutu, fa tas ne mas ta
nebija.“

„Gertrude,“ sauza Aischens, „tas newar buht teefa!
Kad tu šinatu žif es esmu nelaimigš, tad tu teescham ta
nerunatu.“

„Šaj paleef,“ atbildeja wina, „es tew taišnibu isteizu
un nu dšihwo wefels!“ Wina gribeja tam roku sneegt,
bet winsch to ne mas ne-eewehroja un nokrita uf zeleem
pee winaš kahjahm un aplampa tahš ar šawahm rolahm.
Te peepeeschi atgruhda to kahda špehziga roka atpakaf, —
grafš Hermans šahweja wiau widū.

„Kahda teesiba tew ir manās darischanās maištees?“
jautaja Aischens pilns dusmu. „Tu mani apwainoji, es
prafu attaišnoschanu.“

„Es luhdsu atstahjeet muhs weenus paschus,“ fazija Hermans us Gertrudi, „juhs redseet, ka winsch wairs newar sawalditees.“

Kad Gertrude bija aisgahjuſi fazija winsch us Wischenu: „tu praſi attaiſnoſhanu. Tas ne-eet ka mehſ draugi tahda neeka dehl kildas zeltu, tas jau buhtu gluschi par apſmeeklu.“

„Kad tu to negribi, tad es tewi us to ſpeediſchu,“ ſauza Wiſchens un dewa Hermanim ar pliki par auſi.

„Tabi,“ atteiza Hermans, „laj tad ari noteef tawſ prahts. Uſ ſafaredſeſchanos riht no rihta.“ To teizis winsch greesahs us pili atpakal un ſatika zekâ Gertrudi, kas bija wiſu dſirdejuſi.

„Waj drihktu lihdi pilei buht juhsu apſargatajs?“ jautaja winsch, „warbuht ka Reinerta funkc juhs atkal fateef.“

„Waj naw teefa, grafa funkc, juhs manis dehl ar ſawu draugu ſadumpojatees,“ waijaja wina bailigi.

„Juhs redsejat, ka winsch mani us to ſpeeda,“ Hermans atbildeja.

„Bet es to iſſargaschu. Es eefchu pee presidenteenes un Reinert kundses un wiſu iſſtahtſiſchu,“ fazija Gertrude.

„Ne, to juhs nedrihkſteet darit. Mehſ wihreeſchi nemihlam, kad ſeeweeſchi muhsu darischanas maisas. Es gan ſinu, ka es zaur to no jumſ loti dauds pagehru, laj juhs klusu zeeſchat, fur ar weenu wahrdu waretu wiſu pahrgroſit. Bet mans gods to pagehr. Dodeet man ſawu rozianu, ka juhs lihdi rihtam klusu zeeſifeet.“

Gertrude ſneedsa trihzedama ſawu rofu wixam preti.

„Kamdehl juhs ta trihzeet?“ jautaja Hermans. „man ir preeſchroka. Es eſmu us ſawu eerozi droſchs un ne kad aiſmirſchu, ka winsch ir mans draugs bijis.“ Winsch ſatwehra wixas rofas un fazija; „Man waijaga dabuht ſinat, ſapeh; juhs mani eeniſteet? Ko es jumſ eſmu launa darijis?“

Wina gan gribeja no Hermana rofahm fluht wakâ, bet winsch to ſatureja un jautaja tahlak: „Sati, Gertrud, preeſch fura no mums abeem tu trihzi?“

„Es preeſch ik katras dſihwibas trihzu, furu es nedroſchu redsu,“ atbildeja wina brihtinu apdomajuſees.

„Zums taišniba, jaunkundse, dšihwojeet wofeli,“ atbildeja Hermans un aīsgahja.

Dhtrā rihtrā truhka pee brofasta Hermana un Aīschena. Wixi bija ar ziteem kungeem īsahjuschi uf lauku, bet ne weens nesinaja kurp. Tikai Gertrude stāigaja pa īstabu šhurp un turp nemeeriga un līka zaur ūlaini teikt, ka schi fāslimufi un brofasti newarot nahkt.

Ap pufdeenas laiku Hermans ar ziteem kungeem pahjahja, bet Aīschena truhka. Wīnsch bija eewainots un palizis turpat mescha kunga muīschā lihds fawai īswefelofchanai.

Weefi bija wīfi sahlē fapulzejuschees un treeza it jautri fawā starpā.

„Saki Antonija, ko tu ūini no Waltera jaunkundses?“ jautaja wezā presidenteene.

„Walter wīxu ne mas nesauz,“ atbildeja Antonija, „tas ir wīxas mahtes zīlts wahrds, ko ta peexemufi, jeb ko tai wājadseja peexemt, jo wīxas tehwa wahrds modina nepatīkamas atwīxas.“

„Ka, tas naw wīxas īstais wahrds? Ta jau ir leela trahpšana. Kadehl tu mums to agraf neteizi?“ jautaja jaunais Sternfelts.

„Es pate tīf aīswafar to dabuju ūinat. Mana rofas meita agraf dšihwofī W. pilsehtinā un tur ar Gertrudi eepānusees. Wīxas mahte bija ta nelaika rentmeīstera Branta atraitne.“

„Brants — Brants, es domaju, ka es to wahrdu jau kahdu reīfi buhtu dširdejis. Kas ar to wīhru bija?“

„Nefas teizams. Wīnsch apfaga rentejas kafi un kad to peekehra, tad noschahwahs.“

Hermans tapa ka no siberā trahpits, kad wīnsch Branta wahrdu īdsirda. Wīxa wezmahte to usluhkoja — tee faprata weens otru.

„Tas ir par dauds,“ eefauzahs jaunā Sternfelteene, „sagla meita manā namā un apalsch nerīftiga wahrda!“

„Zitadi jau wīxa nebuhtu warejufi weetas dabuht,“ atbildeja Antonija.

„Laj ar buhtu, bet es to ilgaf newaru pazeest, ka mani behrni tahdai personai ūstizeti. Ne, wehl schodeen es wīxu atlaidīschu.“

„Ne, to tu nedarisi wiš,“ atbildeja wežà Sternfelteene, „war buht, ka wina no fawa tehwa ne ka nesina? Un kad ar, waj tad behrneem ir par tehwa grehkeem ja-at-bild? Ja tu wina gribi atlaist, tad faki to man, es isrunaschos pati ar wina. Herman, tu nahkfi man lihdsi us manu istabu, jo es esmu loti peekufusi un tu Antonija brauz fawu wihru apmeklet; sirgi jau stahw preeksch durwim.“

„Es ne mas nefaprotu, kadehl Antonijai waijadseja to nelaimigo wahrdu isteift,“ fazija presidenteene fawa istaba ar Hermani nonahkusi. „Tu jau ar weenu klauschinaji pehz tahs atraitnes un winas behrna, fazidams, ka tu tik tad waretu meerà dshwot, kad tu winas atrastu un waretu winahm palihdsset. Un nu, kur tew listens ir wina roka demis, tu esi pa wisam nemeerigs un newari ne fawalditees.“

„Tu nesini, wezmaht, ko tas weens wahrds pee manis isnihzina.“

Wina uslika fawu roku us Hermana pleza un fazija: „Renoskumsti jel tik dauds tadehl. Saprotams, ka Gertrude ilgaf te newar palift, bet mehs jau waram par winas nahkotni gahdat un raudsit wina atlihdsinat mah-tes mantu, ko ta toreis pasaudeja. Warbuht kad atgadifees kahds mahzitajs, kas to apprezehs.“

„Ut wezmaht, paleez jel meerà ar taweem spreedumeem. Es sinu gan, ka es to wisu wehl waretn par labu pahrgreest, bet wina to ne muhscham no manas rokas nepeexems.“

„To wina ne kad newajaga sinat, ka tas no temis nahk, zitadi wina wehl fahktu pehtit kadehl.“

„Bet kad nu wina jau to sinatu? Wina sina, wina wajaga sinat! Tagad es faprotu kadehl wina mani eenihfi. Bet flaidribai waijaga buht wisada wihse.“ Te flauweja kahds pee durwim.

„Kas muhs trauze?“ jautaja Hermans durwis atflehdams.

„Peedodeet, es nesinaju, ka juhs eeslehgušees,“ fulainis aibildinajahs. „Walter jaunfundse grib ar jums runat.“

„Ar mani?“ jautaja Hermans. „Daj wina ir tif laipna un drusku pagaida.“

„Tu newari ar winau tagad runat,“ fazija presiden-teene. „Un ko gan wina no tewis grib?“

„Apmeerinees wezmaht! Es sinu kadehl wina nahk.“

„Sulainis bija durwis attaisijis, Gertrude eenahza.“

„Juhš wehlatees ar mani runat?“ jautaja Hermans winai klahk pee-eedams.

„Ja,“ atbildeja wina.

„Ar mani weenu paschu?“

„Ja.“

„Aisbildini wezmaht, kad mehš tewi atstahjam weenu paschu,“ fazija Hermans un eeweda Gertrudi kahda fahnu istaba, kur tee bija droshki, ka tos ne weens newareja noklausitees.

„Es noprotu kadehl juhš nahkat, eefahka Hermans, juhš redsejat mani wefelu pahrnahkam un bailojatees par mana pretineeka dshwibu. Winash tif drusku ir rokâ eewainots un buhs drihs wefels.“

„Pateizos, grafa lungs. par to sinu, — bet tas wis mani pee jums ne-atweda,“ Gertrude atbildeja.

„Tas ne, un kas zits, Gertrud?“

„Kadehl ka man schis nams schodeen ja-atstahj,“ wina atbildeja, „tad man jums pa preekschu kahds noslehpums ja-issafa.“

„Es jau sinu,“ Hermans fazija. „Preeksch kahdas stundas es dabuju juhšu ihsto wahrdu sinat un nu sinu ari to zehloni, kapehz juhš mani eenihsteet.“

„Jums tava stahstits, ka tas bija krahpneeks, kas noschahwees? Waj juhš wehl wairak ko sineet?“

Hermans ne-atbildeja.

„Atbildeet, grafa lungs! Ja weenam zilwekam wirs semes ir teešiba schini leeta ko praht, tad es ta esmu. Ko juhš sineet?“

„Wifu!“

„Juhš sinajat un zeetat flusu?“

„Tas bija mans tehws, kas winau noschahwa. Bet kas jums to noslehpumu atklahja?“ jautaja Hermans.

„Mana mahte, kad es biju jau tif weza, ka wareju wifu saprast,“ atbildeja Gertrude. „Winai gan nebija ne kahdas zitas pahrleezinashanas, ka weeniga firds ap-

šina. Tai pašā rihtā, kad wiņš tapa nošchauts wiņšch mahtei bija stahstijis, ka grafs tif dauds naudas is kafes isnehmis, ka to ne muhscham wairs newarot atmaksat. Un tapehž wina šinaja, ka grafs bija tas wainigais."

"Wiņšch to nebuhtu tihscham darijis," Hermans atbildeja, "es pats biju leezineeks."

"Juhš — bijat leezineeks!" Gertrude eesauzahs.

"Es biju tai rihtā tehwa rakstamā istabā. Biju no wina istabas weenu grahmatu panehmis preefsch lasischanas, bet tehws eeraudsijs man to atnehma. Labprahht gribedams dabuht sinat to galu no ta stahsta, es eelihdu wina istabā un panehmu to grahmatu no galda. Peepefschi es isdširdu folus tuwojamees un paslehpos ais gardeeneem. Mans tehws ar rentmeisteri Brantu eenahza eefschā. Gefahkumā es no wina šarunas ne to dauds nefapratu. Mans tehws jau agraf bija Brantain pehž naudas peeprahsijis, bet rentmeisteris nebija dewis, šazidams, ka bes funingaissta (firsta) atwehleschanas to nedrihktot darit. Wisas mana tehwa luhgschanas un draudeschanas bija weltigas, Brants palika pee šawas apnehfschanahs. — Pistole guleja us galda. Brants wehl projam eedams folijahs manu tehwu apsuhdset. Wiņšch to dširdedams un šinadams, ka tad bija wina gods pa galam, šagrahba pistoli un noschahwa Brantu. Es ais bailehm newareju ne weena wahrda isrunat, redseju, ka tehws durmis atwehra un pehž palihga šauza, pee kam mana mahte pirmā eefkrehja eefschā. Kas tahlak notifa, to juhš sineet. Nu greesa wifu wainu us nomiruschā."

"Un tas ari it brangi isdewahs," Gertrude atbildeja, "nabaga atraitnes peerahdischanas ne-eeskatija par pilni-gahm, grafs noswehreja un tam palika taisniba."

"Bet Gertrude —"

"Peedodeet, grafa funks, es zitadi newaru, kad es atminos to behdu un ta fauna, to mehš esam iszeetufchas. Bes palihga, bes naudas grafcha mehš greesamas pee mahtes radeem, bet tee negribeja uo mums ne sinat, furu apgahdneeka wahrds bija pa wisahm awisehm par sagli un blehdi issludinats."

"Waj juhš domajeet, ka es esmu masaf zeetis?" jautaja Hermans aiskustinatā balsi. "Juhfu jaunais muhschš ir ruhhts, bet mans ir breefmigš. Pehž pahri mehne-

fcheem mana mahte nomira. Ne weens nesinaja, ka mans tehws mani eenihdeja un ne azumirkli is azihm ne-islaida, baididamees, ko es wina noslehpuma neatklahju. Juhš wareet domat, zif fuhš mans likens bija. Pehz tehwa miršhanas es biju wina weenigais mantineeks. Ko man lihdsēja wisa manta un bagatiba, kad man truhka frds meera, famehr es juhš nebiju usgahjis!"

"Waj juhš sineet, ka juhšu tehws bija manam tehvam par aiskemto naudu kwtianzi isdewis?" jautaja Gertrude.

"Ne, bet es domaju, ka mans tehws to buhš faplehsis, wiašč jau pats tos papirus rewideereja."

"Wiašč to naw wis faplehsis, ta kwtianze atrodahš manas rokās," Gertrude atbildeja.

"Juhš melojeet, tas newar buht," šauza presidenteene patlaban eenahfdama.

"Ne buht ne," atbildeja Gertrude, "ta kwtianze ir atrašta un manas rokās."

"Waj juhš man to newaretu parahdit?" waizaja Hermans. "Es dodu šawu goda wahrdu, ka jums to atdošču atpakaļ."

Gertrude iswilka un pašneedša winaam papiru. Presidenteene nenogreesa ne azis no Hermana, kufsch papira eeskatižees nobahleja ka lihkis. Tad tas to atdewa Gertrudei atpakaļ un nokrita us krehsla.

"Juhš ar to papiru newaret nefa eefahht," šazija presidenteene, "tas apfuhds weenu mirušču."

"Waj juhš ta domajeet, zeeniga kundse?" atbildeja Gertrude. "Tas miruščais nomira ka goda wihš, mans tehws turpretim tapa par pašnahwneeku aprahts." Waj juhš domajeet, ka wina meita par to laj kufšu zeešč?" Wina gribeja aiseet, bet presidenteene nostahjahš durwim preeščā un šauza:

"Herman nu wehl ir laiks šawu un muhšu wisu godu aistahwet."

Wiašč peegahja pee Gertrudes un šazija: "Es nepagehru, laj juhš mani schehlotu; dareet pehz šawas frds apšinaschanas. Pret manu tehwu juhš wais fuhdsibas newaret west, jo wiašč ir nomiris. Juhš warat šawu pašaudeto mantu atdabuht, šawa tehwa launo šlawu isnihzinat un mana wahrda godu pašudinat. Es esmu

puhlejees fawa tehwa noseegumus isdsehst, esmu daudf panahjis un zereju wehl wairaf, bet nu ir wiss pa galam, kad tas nahf gaisma. Juhfu wara stahw mans listens, — pasudineet mani, ja juhs to wareet.“

Gertrude usluhkoja wiau pa preekschu, tad iswilka swarigo papiru, weens azumirkliis un tas guleja daudf gabalds faplehst pee Hermana lahjahm.

Presidenteene to redsedama newareja no brihnuma ne wahrda isrunat. Tifai kad Hermans Gertrudi sawas rokäs flehdsa un pee sawas kruhts speeda, ta faprata un pee kehrahß pee krehsla, — tas bija par daudf weenâ stundâ.

Gertrude bija gandrihs apgihbusi Hermanâ rokäs, bet tas bija tifai us azumirkli. Drihs ta attaisjahs walâ no wina rokahm un fazija: „Tagad juhs eseet isglahbti, grafa lungs. — Dsihwojeet wefeli!“

Hermans bija ka no pehrkora trahpits.

„Gertrude, no Deewa pufes, ko tas nosihmè?“

„Man ja-atstahj schis nams, laujeet man eet!“

„Un tu gan doma, ka es tew lauschu eet?“ atteiza Hermans. „Dehl ta upura, ko tu manis dehl nefusi, man gan buhs brihw par tewi spreest.“

„Zaur scho upuri es esmu katru faiti starp mums farahwusi. Ta trahpneeka Branta meita newar ne kad grafeene Arnau tapt.“

„Waj tu gan doma, ka manâ spehka nestahw, tewi preeksch wifas pafaules aisstahwet?“ jautaja Hermans wifas rozinas sakampdamß.

„Mani gan, bet ne paschi fewi. Mans ihstais wahrds newar palikt apflehpts un kad tas top sinams, tad jums buhtu eenihdetam no wifa ja-atsafahß — manis dehl. Ne, ne, es negribu, ka es sawu upuri juhfu nahkamibas labad buhtu welti nefusi. Dsihwojeet wefeli!“

Schee wahrdi fatreeja gauschi Hermana firdi, bet wiafch nespehja atbildet.

Gertrude paklanijahß un aisgahja.

Hermans ftatijahß wehl ilgi domigs us durwim, zaur furahm Gertrude bija aisgahjusi.

Presidenteene falasija wifus faplehstas kwtanzes gabalimus, aisdedsa swezi un tad tos fadedsinaja.

„Baldees Deewam,” fazija ta kad wiſſ bja pah-
wehrſſ pelndſ, „nu wiſa nelaiame pagalam.“

6 mehneſchi bja pagahjuſchi, ſeemaſ ſwehtki ſtahweja
pee durwim. M. mahzitaja muiſchâ atſkaneja no baſni-
zaſ torna ſwana ſkana, kaſ paſludinaja puſdeenaſ laiku,
5 maſi behrnixi ar noſaluſſchahm rozinahm eeſkrehja iſtabâ
iſ ahra, fur bja ar ſneegu mehtajuſcheeſ un noſehdahſ
pee puſdeenaſ galda, fur mahzitajſ patſ un wiſam pretim
Gertrude Walter, kaſ te bja ſkolotajaſ weetu peeneh-
muſi, jau ſehdeja. Pehdeja newareja beigt klaufiteeſ uſ
maſajeem, kaſ ſtahtija ka iſlihgſmojuſcheeſ. Bet mahzi-
tajſ, pawezſ wihrſ ar laipnu ſeju, bja loti domigſ ſchodeen.

Kad puſdeena bja pa-ehſtu, tapa maſajeem atklautſ
ſawu ſneega wihru pabeigt, Gertrude parehma atſlehgaſ
un gribeja paſchu laik iſtabu atſtaht, kad mahzitajſ to
luhdia, uſ maſu brihtiau wiſam lihdſi nahkt uſ wiſa
rakſtamo iſtabu. Wiſa nolika atſlehgaſ un gahja lihdſi,
domadama, ka wiſſ ſchaj uſdoſſhot preeſſ ſwehtkeem
dahwanaſ eepirkt.

„Papreeſſ ſanemeet manu ſirſnigako pateizibu par
wiſu to labumu, ko juhſ man un maneem behrneem lihdſ
ſchim eſeet parahdijjuſchi,” fazija wiſſ, kad tee bja wiſa
rakſtamâ iſtabâ eegahjuſchi.

Gertrude uſluhkoja wiſu brihndamahſ un atbildeja:
„Eſ dariju tik ſawu peenahſamu.“

„Juhſ eſat daudſ, daudſ wairak darijuſchi un maneem
behrneem ne ween ſkolotaju, bet ari laipna apſargataja
un manam namam uſtizama ſtute bijjuſchi. Ramehr juhſ
te eſeet, eſ atkal ſajuhtu, kaſ ir mahjaſ laime.“

„Eſ dariju, kaſ manâ ſpehkâ ſtahweju; mahteſ weetu
eſ tatſchu wiſeem newaru iſpildit.“

„Ja redſeet taſ ir, ſamdehl eſ ar jumſ gribeju runat.
Eſ newaru flehpt, ka manam namam truhtſ ſaimneezeſ
un maneem behrneem mahteſ.“ Wiſſ gribeja tahtak
runat, bet redſeja, ka Gertrude nobahleja un tapeh3 jau-
taja: „Waj juhſ wehlateeſ, laj eſ klufu zeefchu?“

„Eſ luhdſu runajeet ween tahtak,” wiſa atbildeja.

Wiſſ ſanehma Gertrudeſ roku uu droſſſchafſ tapiſ
runaja tahtak: „Redſedamſ zil mihtki juhſ manuſ behrni-

aus kopufchi un zif laipni manu mahjas buhſchanu lihds ſchim wadijuſchi, es eedroſchinos jums ſawu behruu mihleſtibu un ſawu wiſſirſnigako pateizibu peedahwat. Kad juhs to peexemtu, tad juhs mani daritu beſ gala laimigu.“

„Es pateizos loti par juhsu peedahwajumu,“ atbildeja Gertrude, „bet es luhdsu, man atkaut pabri ſtundas apdomatees.“

Wezais bija ar to pilnigi meerâ un tee iſſchlihrahs.

Stunda bija pagahjuſi. Gertrude ſehdeja dſilâs domâs eegrimuſi ſawâ iſtabâ un ſpeeda ar rofu zeeſchi pee ſawas ſirds. Tur bija ſas, ko ta newareja apſlahpet. Un to mehr tai neſpehzbai wajadſeja reiſi galu darit! Hermans to bija aiſmirſis, tai nebija wairs jabaidahs, ka wiſch to wehl ſahdu reiſi uſmeklehs. Ka tas no wixas nebija ir atwadijees, tas wixu loti apbehdinaja. Tai bija apnizis pa paſauli ſchurp un turp mehtatai tapt, wixâ wehlejahs meeru un bija nodomajuſi mahzitajam ſawu rofu ſneegt, kaut gan ta it labi ſinaja, ka zaur to wiſa wixas dſihwiba tapa aprakta.

Sneega pahſlas nahza lehni no padebeſcheem ſemê. Gertrude atwehra logu un ſkatijahs domigi ahrâ. Ta bija pehdigâ ſtunda, kur ta wehl bija ſwabada.

Beepeſchi bija paſta ſwana ſkana dſirdama, ſas ar weenu tuwojahs un pehdigi pee mahzitaja ehrbega durwim peetureja. Iſ ſamanahm iſlahpa funkc, Gertrude paſina to, — tas bija Hermans. Wiſch waižaja pehz Waltera jaunkundſes un peepeſchi ſtahweja uſ' Gertrudes iſtabas fleegſchna.

„Lihds ſchejeen man juhs wajadſeja meklet,“ ſauza wiſch Gertrudi eeraudſijis, „waj juhs domajat, ka es juhs ne-uſeeſchu?“

„Es neſaproto, grafa funkc, ka juhs tiſ peepeſchi te eſeet,“ wixâ atbildeja.

„Es nedrihſteju juhs agrâ uſmeklet,“ ſazija wiſch. „Kad es toreis buhtu Gertrudi Brant prezejis, tad mans gods buhtu bijis pa galam. Tagad es eſmu no wiſu atſazijees un eſmu brihwis.“

„Hermans, ko tu eſi padarijis! Tu eſi wiſam atſazijees un manis dehl? Tas buhtu par dauds leels upuris.“

„Es wiſu eſmu iſlihdſinajis un nahkoſchâ mehneſt eefchu uf L. pilſehtiau dſihwot. Gertrude waj tu gribi man nahkt lihdsi par dſihwes beedreni uf wiſu muhſchu?“

Lee guleja weens otram pee fruhts.

„Bet ko tad tawa wezmahte ſaka?“ jautaja Gertrude pehz brihſcha.

„Mehs ar naidu iſſchlihramees.

„Manis dehl!“ Gertrude eefauzahs.

Wiaſch pazehla winaſ galwiau uf augſchu, ſlatijahs tai azis un atbildeja: „Tu eſi ſawu ſwehtalo mantu, tawa tehwa godu man atdewuſi. Upuris pret upuri! Atdodi man to uſtizibu atpakat, ko es ſawâ jaunibâ jau pee zilwekeem paſaudeju.“

Wina uſluhſoja laipni wiau un tad teiza: „Mana pirmâ luhgſhana ir, Herman, laj taſ ne kad wairſ netop peeminets, ſas muhſu ſtarpâ ir bijis.“

„Ne kad,“ atbildeja Hermans.

Uhrâ frita wehl ſneega pahrlas, bet eefſchâ puſteja ſilti diwas ſirſuinas nahlamibai preti un uſgawileja ar wezâs preſidenteenes wahrdeem: „Baldees Deewam, nu ir wiſa nelaime pa galam!“

No zensures atwehſehts. Rihgâ, 29. Aprili 1874.

Jaunas grahmatas,

kas dabujamas Jelgawâ pee **J. Schablowski**
un wišâš žitâš grahmatu pahrdotawâš.

Teatera dseedatajs. Žohžigas kuplejas no Th. Bekman.

Ar nohtehm ; maksâ 40. kap.

Nereti dsird, ka us laukeem teatera spehletaji fuhdsas par kupleju truhkumu. To eewehrodams apgahdaju augšchâ mineto „teatera dseedataju“ un zeru, ka tas neween no teatera mihlotajeem, bet no katra dseedaschanas drauga laipni usnemts taps.

Ansîs Kohlhase, jeb: Man peederr ta atreebščana, es atmafšafšču, fakka tas Kungs. Pateefiģš stahstš. Latwiški no J. G. G. Kaptein. Ar bildi. maksâ 25 kap.

Strahpes likkumi pehz kurreem meerateefneschi wainiģus ņohda. Latweefšču wallodâ pahrtulkoti no J. Gibbeif. maksâ 25 kap.

Kasafs Amelnizkiš. Wehšturigs stahstš, ko ņawai tautai tulkoijs J. Semits. maksâ 10 kap.

Dabas spehka isleetaschana, iģ wahzu wallodas ņwabadi pahrtulkoijs J. Semits. maksâ 16 kap.

Ustizzama mileštiba. Stahstš, ko no Wahzu wallodas paņneedšis Friģš Aruhmingis. maksâ 6 kap.

Drukati un rakštiti Kreewu, latweefšču un wahzu bohštabi. Maksâ katra walloda 20 kap.

_____ L6602

Sina zeenigēem lasitajeem!

Sem wiršraksta

„Stabstītajs“

esū nodomajis wairak, pehz numureem eedamas grahmataš isdot, no kurrāhm 10 numuri kopā weenu sehjumu istaišht. Katra grahmata maksās 10 kap., bet tee, kas pee manis wīsu sehjumu (t. i. grahmataš) piršs dabuhs tahš wīsaš weenā wahkâ feetas par 80 kap. Stahsti buhs labi ismekleti un jaukā, tekuschâ walodâ šarakstīti. Zeru, ka ari šchihš grahmatinas lasišchanu mihledamā publika labpraht uštrēmš un piršs.

J. Schablowski,

apgabdatajš.

L6602